

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

(2006/C 264/02)

I. Na mocy postanowień art. 248 Traktatu WE Trybunał zbadał „Końcowe roczne sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich” składające się ze „skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz ze skonsolidowanych sprawozdań z wykonania budżetu” za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2005 r. ⁽¹⁾

II. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym z 25 czerwca 2002 r. „skonsolidowane sprawozdanie finansowe” sporządzone jest po raz pierwszy na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji, stanowiących przystosowanie zasad rachunkowości memoriałowej do specyfiki Wspólnot ⁽²⁾, natomiast „skonsolidowane sprawozdania z wykonania budżetu” nadal opierają się głównie na przepływach pieniężnych. Przejście na rachunkowość memoriałową wymagała modyfikacji bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2005 r. oraz wprowadzenia istotnych zmian do formy ⁽³⁾ i treści ⁽⁴⁾ „skonsolidowanego sprawozdania finansowego”.

III. „Końcowe roczne sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich” konsolidowane jest przez księgowego Komisji i zatwierdzone przez Komisję. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw.

IV. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie ze swoimi strategiami i standardami kontroli, które opierają się na międzynarodowych standardach przystosowanych do specyfiki Wspólnoty. Trybunał uzyskał w ten sposób uzasadnioną podstawę do wydania niniejszej opinii. W przypadku dochodów zakres prac kontrolnych Trybunału był ograniczony. Przede wszystkim, zasoby własne w oparciu o VAT i DNB bazują na makroekonomicznych statystykach wynikających z danych, których Trybunał nie może bezpośrednio skontrolować, ponadto kontrola tradycyjnych zasobów własnych nie może objąć przywozów nieobjętych nadzorem celnym.

Wiarygodność rozliczeń

V. W opinii Trybunału „Końcowe roczne sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich” zostało sporządzone zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego z 25 czerwca 2002 r. oraz zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Z zastrzeżeniem implikacji uwag przedstawionych w pkt VI–VIII, sprawozdanie to rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Wspólnot na dzień 31 grudnia 2005 r. oraz wyniki ich transakcji i przepływów pieniężnych za kończący się tego dnia rok.

VI. Trybunał odnotowuje, że — w kontekście złożoności zadania (patrz: pkt II) — istniejące ramy sprawozdawczości finansowej nie były konsekwentnie stosowane, w szczególności w zakresie zaliczania transakcji do odpowiedniego okresu sprawozdawczego, jak również, że systemy księgowe w niektórych dyrekcjach generalnych Komisji nie były w stanie zapewnić jakości informacji finansowych, co doprowadziło do licznych korekt po przedstawieniu wersji wstępnej sprawozdania finansowego (patrz: pkt VII i VIII).

⁽¹⁾ „Końcowe sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich” stanowi tom I sprawozdania finansowego Wspólnot Europejskich za rok budżetowy 2005.

⁽²⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽³⁾ „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe” składa się z bilansu, rachunku wyniku ekonomicznego (włącznie ze sprawozdawczością dotyczącą segmentów działalności), tabeli przepływów pieniężnych oraz zestawienia zmian w aktywach netto.

⁽⁴⁾ Główne nowe elementy to prefinansowanie, zobowiązania oraz zaliczanie transakcji do odpowiedniego okresu sprawozdawczego.

VII. Przeprowadzona przez Trybunał kontrola wykazała błędy w kwotach zarejestrowanych w systemach księgowych jako faktury/zestawienia poniesionych wydatków oraz prefinansowanie, które po korektach naniesionych na wersji wstępnej sprawozdania finansowego, wciąż mają następujący efekt finansowy netto na wymienione poniżej elementy skonsolidowanego sprawozdania finansowego (patrz również: pkt VIII):

- a) skonsolidowany bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2005 r., stanowiący przystosowanie skonsolidowanego bilansu zamknięcia na dzień 31 grudnia 2004 r. do nowych zasad rachunkowości memoriałowej, zawyża kwotę zobowiązań o około 47 mln euro oraz łączną kwotę długo- i krótkoterminowego prefinansowania o około 179 mln euro. W konsekwencji aktywa netto są zawyżone o około 132 mln euro;
- b) błędy wykazane w pkt a) powyżej wpłynęły na skonsolidowany bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 2005 r., który zawyża kwotę zobowiązań o około 508 mln euro i łączną kwotę długo- i krótkoterminowego prefinansowania o około 822 mln euro. W konsekwencji aktywa netto są zawyżone o około 314 mln euro.

VIII. Przeprowadzona przez Trybunał kontrola potwierdziła także ogólne zastrzeżenie Dyrektora Generalnego ds. Edukacji i Kultury dotyczące braku pewności co do poprawności udziału dyrekcji w łącznych kwotach zawartych zarówno w skonsolidowanym bilansie otwarcia na dzień 1 stycznia 2005 r. (aktywa wynoszące 572,5 mln euro i zobowiązania wynoszące 198,5 mln euro), jak i w skonsolidowanym bilansie zamknięcia na dzień 31 grudnia 2005 r. (aktywa wynoszące 382,7 mln euro i zobowiązania wynoszące 187,3 mln euro). Zważywszy na przypadki pominięć i podwójnych lub błędnych zapisów księgowych w tej dyrekcji generalnej, kwotowe oszacowanie zawyżenia lub zaniżenia jej udziału w aktywach i zobowiązaniach jest niemożliwe.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

IX. W obszarach, w których systemy nadzoru i kontroli zostały wdrożone w sposób zapewniający odpowiednie zarządzanie ryzykiem, transakcje leżące u podstaw końcowego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnot Europejskich są, jako całość, legalne i prawidłowe. Odnosi się to do dochodów, zobowiązań i płatności w zakresie wydatków administracyjnych oraz strategii przedakcesyjnej, z wyjątkiem programu SAPARD. Ponadto w przypadku wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) kontrola Trybunału wykazała, że Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (IACS), jeśli jest prawidłowo stosowany, skutecznie ogranicza ryzyko nieprawidłowych wydatków.

X. Nie podważając opinii wyrażonej w pkt IX, Trybunał podkreśla, że w zakresie strategii przedakcesyjnej na poziomie organizacji wdrażających w państwach przystępujących i kandydujących we wszystkich programach i instrumentach utrzymuje się znaczne ryzyko.

XI. Trybunał odnotowuje, że w innych obszarach płatności są nadal w istotnym stopniu obciążone błędami, a Komisja oraz państwa członkowskie i inne państwa beneficjenci powinny zintensyfikować starania zmierzające do wdrożenia odpowiednich systemów nadzoru i kontroli, tak aby lepiej radzić sobie z powiązaniem ryzykiem. Dotyczy to następujących obszarów: wspólnej polityki rolnej, działań strukturalnych, polityk wewnętrznych oraz działań zewnętrznych.

- a) W odniesieniu do wydatków w ramach WPR Trybunał ustalił, że wydatki niepodlegające IACS lub w stosunku do których IACS nie został właściwie zastosowany lub został zastosowany dopiero niedawno, obarczone są większym ryzykiem, ponieważ systemy kontroli są mniej skuteczne. Ponadto wyniki kontroli IACS nie są w wystarczającym stopniu zweryfikowane i potwierdzone przez niezależny organ, brak jest też zazwyczaj niezależnej kontroli na miejscu w zakresie wniosków o pomoc UE. W przypadku dotacji w ramach WPR nieobjętych systemem IACS systemy rozliczeń i kontrole po dokonaniu płatności nie pozwalają na uzyskanie wystarczającej pewności co do zgodności z przepisami wspólnotowymi. Trybunał stwierdza, że wydatki w ramach WPR, postrzegane jako całość, są nadal w istotnym stopniu obciążone błędami.

- b) W odniesieniu do działań strukturalnych Trybunał zaobserwował ponownie, że Komisja nie prowadzi skutecznego nadzoru służącego zmniejszeniu ryzyka, że kontrole powierzone państwom członkowskim nie zapobiegą zwrotowi zawyżonych lub niekwalifikowalnych wydatków. W przypadku obu okresów programowania (1994–1999 oraz 2000–2006) Trybunał stwierdził, że wydatki nie były wolne od istotnych nieprawidłowości. Niektóre programy z okresu 1994–1999 zostały zamknięte bez należytych podstaw.
- c) W odniesieniu do polityk wewnętrznych, pomimo postępów poczynionych w pewnych obszarach, przeprowadzona przez Trybunał kontrola wykazała niedociągnięcia w systemach nadzoru i kontroli prowadzące do istotnych błędów w płatnościach na rzecz beneficjentów. Błędy wynikają głównie ze skomplikowanych systemów zwrotu kosztów oraz niejasnych procedur i instrukcji regulujących różne programy.
- d) W przypadku działań zewnętrznych poprawa systemów nadzoru i kontroli w Komisji nie wywarła jeszcze wpływu na szczeblu organizacji wdrażających, gdzie nadal utrzymuje się istotny poziom błędów wynikający z braku całościowego podejścia do nadzoru, kontroli i audytu w tych organizacjach.

14 września 2006 r.

Hubert WEBER

Prezes

Europejski Trybunał Obrachunkowy
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luksemburg